

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 2646

Warszawa, 13 listopada 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publiczno- prawnych od przedsiębiorców.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Zbigniewa Deptułę.

(-) Arkadiusz Bratkowski; (-) Bolesław Bujak; (-) Jan Bury; (-) Zbigniew Deptuła; (-) Bronisław Dutka; (-) Tadeusz Gajda; (-) Józef Gruszka; (-) Jarosław Kalinowski; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Zbigniew Komorowski; (-) Jan Kubik; (-) Zbigniew Kuźmiuk; (-) Józef Mioduszewski; (-) Wojciech Mojzesowicz; (-) Janusz Piechociński; (-) Maciej Płażyński; (-) Marek Sawicki; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Ryszard Stanibuła; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Józef Szczepańczyk; (-) Leszek Świętochowski; (-) Wiesław Woda; (-) Leszek Zieliński; (-) Józef Zych; (-) Stanisław Żelichowski.

Ustawa

z dnia 2004 r.

o zmianie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców

Art. 1.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 w ust. 1 pkt 2 nadać brzmienie :

„2) składek, o których mowa w art. 10a, należnych za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 30 czerwca 2002 r., wraz z odsetkami za zwłokę, niepodlegających restrukturyzacji

- podlegają spłacie przez przedsiębiorcę, który złożył wniosek o restrukturyzację, w terminie do dnia 28 lutego 2005 r.”

2) w art. 20 ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Wpłata ostatniej raty opłaty restrukturyzacyjnej następuje nie później niż w terminie 38 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o warunkach restrukturyzacji.”

3) w art. 21 ust. 1 nadać brzmienie:

„1. Po upływie 38 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o warunkach restrukturyzacji, a w przypadku decyzji o warunkach restrukturyzacji doręczonych przed dniem 31 grudnia 2002 r. nie później niż do dnia 30 kwietnia 2005 r., z zastrzeżeniem ust. 1a i 3, organ restrukturyzacyjny wydaje decyzję o zakończeniu restrukturyzacji, w której:

1) stwierdza umorzenie należności podlegających restrukturyzacji, jeżeli warunki restrukturyzacji, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3, zostały spełnione albo

2) umarza postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli warunki restrukturyzacji, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3, nie zostały spełnione.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Nowelizacja ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców jest podyktowana koniecznością udzielenia pomocy tym małym i średnim przedsiębiorstwom, które na podstawie art. 6 cytowanej ustawy, zgłosiły do organu restrukturyzacyjnego wnioski o restrukturyzację i uzyskały pozytywną decyzję, a następnie z przyczyn obiektywnych mają trudności z terminowym wniesieniem opłaty restrukturyzacyjnej, o której mowa w art. 19 ust. 2, art. 11 ust. 1 pkt 2 oraz art. 21 ust. 1. Bezwzględne egzekwowanie tych terminów zniweczyłoby cały proces restrukturyzacji i doprowadziłoby wiele przedsiębiorstw do upadłości. Celem nowelizowanej ustawy jest przeciwnie ochronienie przedsiębiorstw zadłużonych od upadłości.

Okoliczność, że organ restrukturyzacyjny dopuścił te przedsiębiorstwa do restrukturyzacji świadczy o tym, że spełniały one kryteria ustawowe i dają gwarancję, że będą nadal prowadzić działalność gospodarczą. Projekt zmiany ustawy przewiduje tylko jedną formę pomocy, a mianowicie przedłużenie o 24 miesiące terminu wniesienia opłaty restrukturyzacyjnej, o której mowa w art. 19 ust. 1.

W dniu 14 listopada 2003 r. Sejm dokonał zmiany ustawy o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy oraz o zmianie niektórych ustaw, zmierzającej do udzielenia tym przedsiębiorcom dalszej pomocy polegającej na:

- 1) ustaleniu zadłużenia zamiast na dzień 30 czerwca 2002 r. na dzień 30 czerwca 2003 r.,
- 2) rozłożeniu spłaty zaległych należności na 24 miesiące.

Ta słuszna nowelizacja pozostawiła jednak poza swoim zasięgiem małe i średnie przedsiębiorstwa, które na podstawie ustawy weszły w proces restrukturyzacji, jednak z przyczyn od siebie niezależnych, mają nadal kłopoty z terminowym wywiązywaniem się z ustalonych na podstawie tej ustawy zobowiązań. Udzielenie tym przedsiębiorstwom pomocy na analogicznych zasadach co do przedłużenia o 24 miesiące wniesienia opłaty, jak w przypadku przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, jest w pełni uzasadnione liczbą zatrudnionych pracowników, znacznie większa niż w przypadku tych pierwszych. Przedsiębiorstwa te sygnalizują, iż w przypadku nie udzielenia im dalszej pomocy w formie w jakiej uczynił to Sejm w stosunku do przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, wiele z nich może ulec likwidacji doprowadzając do pogłębienia bezrobocia, braku opłacania składek ubezpieczeniowych, a także podatków, co zaprzecza samej idei ustawy, która proponujemy znowelizować.

Jeżeli zatem dopuściliśmy nowe uregulowanie co do terminu ustalenia zobowiązania i rozłożenia spłaty na 24 miesiące dla nielicznej grupy dużych przedsiębiorców, to taką samą

zasadę należy zastosować do grupy małych i średnich przedsiębiorstw, które są zagrożone, mają trudności finansowe, weszły w proces restrukturyzacji i, co więcej, mają szanse na pozostanie na polskim rynku przy założeniu, że udzieli im się dalszej pomocy polegającej nie na umorzeniu zaległości, lecz na umożliwieniu im spłaty, ale w dłuższym terminie.

Zasada równego traktowania przedsiębiorstw dużych, małych i średnich w zakresie udzielania im pomocy ze strony państwa została dobitnie wyartykułowana w opinii Komitetu Integracji Europejskiej z dnia 13 lipca 2002 r. do projektu ustawy, którą znowelizowaliśmy. Szczególne znaczenie dla omawianej sprawy ma tu punkt II opinii, w którym stwierdza się: „Projekt ustawy należy ocenić pod kątem zgodności z wspólnotowymi zasadami udzielania pomocy publicznej. Art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską stanowi, iż wszelka pomoc udzielana przez państwo ze źródeł państwowych, która przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub niektórych gałęzi produkcji zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem w zakresie, w jakim narusza to wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest nie do pogodzenia z regułami wspólnego rynku.” Treść art. 2 ustawy o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy zakłada, iż restrukturyzacją mogą być objęci wyłącznie przedsiębiorcy zatrudniający we wskazanym okresie powyżej 1000 pracowników, czyli pomoc będzie przyznawana tylko dużym przedsiębiorcom. Należy uznać, że kryterium ustalone w ten sposób ma charakter selektywny i spowoduje uprzywilejowanie wybranych przedsiębiorców, co w konsekwencji może skutkować zakłóceniem konkurencji w ramach Wspólnoty.

Z brzmienia tytułu ustawy - o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy - oraz z treści art. 2 można również wnioskować, iż projektodawca za najistotniejsze dla rynku pracy uznaje przede wszystkim duże przedsiębiorstwa, powyżej 1000 pracowników. Tymczasem liczne dokumenty europejskie, w tym rozporządzenie Komisji nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, stwierdzają, iż małe i średnie przedsiębiorstwa grają decydującą rolę w tworzeniu miejsc pracy oraz, w znaczeniu bardziej ogólnym, są czynnikiem równowagi społecznej i inicjatywy ekonomicznej; pkt 5 preambuły do wyżej wymienionego rozporządzenia.

Ważne stwierdzenie zawarte jest w ostatnim akapicie opinii: „Niemniej jednak należy wziąć pod uwagę wątpliwości podniesione w punkcie II niniejszej opinii, wskazujące na potencjalną możliwość uprzywilejowania dużych przedsiębiorców i w efekcie zakłócenia konkurencji.”

Kierując się powyższymi przesłankami, Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego zgłasza projektu ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców był szeroko konsultowany z przedstawicielami małych i średnich przedsiębiorstw. Projekt ustawy nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa oraz innych instytucji i funduszy. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Wnioskodawcy podnoszą także, iż za tą propozycją zmiany ustawy przemawia zdecydowana postawa Unii Europejskiej w odniesieniu do działań w Polsce (Czy pomoc publiczna udzielana przez polski rząd jest legalna? Bruksela już nas kontroluje - Rzeczpospolita 7-8 lutego 2004 r.)

Warszawa, dnia 9 marca 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, zmiana: Monitor Polski z 2003 r. Nr 23, poz. 337) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje wprowadzenie do ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287, z późniejszymi zmianami) zmian przepisów art. 11 ust. 2, art. 20 ust. 2, art. 21 ust. 1. Zmiany polegają na przedłużeniu terminów:

- spłaty zaległych składek na ubezpieczenie emerytalne, społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- wpłaty ostatniej raty opłaty restrukturyzacyjnej,
- wydania przez organ restrukturyzacyjny decyzji o zakończeniu restrukturyzacji.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Przedmiot zaproponowanej regulacji należy do materii objętej prawem wspólnotowym. Przede wszystkim należy wskazać przepisy art. 87-89

Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), dotyczące pomocy publicznej dla przedsiębiorstw. Zakazana jest – jako niezgodna z zasadami wspólnego rynku - wszelka pomoc publiczna, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw albo produkcji niektórych towarów wpływając na handel pomiędzy państwami członkowskimi. Przepisy określają też warunki dozwolonej pomocy publicznej.

Ponadto należy wskazać wytyczne Wspólnoty w sprawie udzielania pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji (Dz. Urz. WE C nr 288, 09/10/1999).

3. Układ Europejski

Układ ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską z jednej strony a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej (Układ Europejski) reguluje zagadnienia pomocy publicznej kierowanej do przedsiębiorstw. Art. 63 zakazuje pomocy publicznej, która zniekształca lub grozi zniekształceniem konkurencji przez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw, poddając jednocześnie ocenę udzielanej pomocy publicznej kryteriom wynikającym z art. 92 – obecnie art. 87 – TWE (patrz punkt 2 niniejszej opinii).

Z przepisów art. 68 i 69 Układu wynika ogólny obowiązek zbliżania polskich przepisów prawnych do prawa wspólnotowego także w zakresie zasad konkurencji.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Przedłużenie terminów spłat określonych w projekcie należności jest dodatkowym wsparciem dla przedsiębiorstw, wobec których toczy się już postępowanie restrukturyzacyjne. Takie wsparcie należy traktować jako pomoc publiczną, o której mowa w art. 87 TWE oraz w art. 63 Układu Europejskiego. Wytyczne Wspólnoty dotyczące udzielania pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji dopuszczają udzielanie pomocy publicznej przedsiębiorstwom, które są w trudnej sytuacji ekonomicznej, formułując jednocześnie warunki takiej pomocy.

Projekt dotyczy tylko tych podmiotów, które na podstawie dotychczasowej regulacji zostały objęte restrukturyzacją. W mocy pozostają przepisy określające warunki i nadzorowanie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom. Przesunięcie terminów płatności będzie w konkretnych przypadkach stanowiło faktyczne zwiększenie pomocy, z której może skorzystać przedsiębiorca, który już jest objęty taką pomocą (restrukturyzacją). Wydłużenie terminów, o których mowa w projekcie, nie

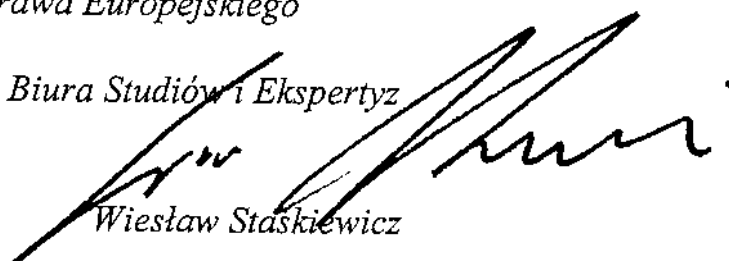
będzie prowadzić do naruszenia prawa wspólnotowego pod warunkiem zachowaniu obowiązujących zasad udzielania pomocy publicznej.

5. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców nie narusza postanowień Układu Europejskiego i nie jest sprzeczny z przepisami prawa wspólnotowego.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 10 marca 2004 r.

Cena 0,39 zł + 22% VAT

